

Spis treści

Od autorki	13
Wstęp (<i>Kazimierz Wojciech Frieske</i>)	15
Wprowadzenie	21

CZĘŚĆ PIERWSZA

Kara, karanie i bezkarność w badaniach socjologiczno-prawnych w Polsce

ROZDZIAŁ 1. Zarys historii badań socjologiczno-prawnych na temat kary, karania i bezkarności w Polsce	29
1.1. Wokół penologii – socjologii kar. Badania prawno-socjologiczne Bro- nisława Wróblewskiego i Witolda Świdry	31
1.2. Empiryczna socjologia prawa Adama Podgóreckiego	41
1.3. Sędziowski wymiar kary w badaniach Tomasz Kaczmarka	50
1.4. Podstawowe zagadnienia penologii w analizach Leszka Lernella	57
1.5. Penologia integralnokulturowa Jarosława Utrat-Mileckiego	59
ROZDZIAŁ 2. Kara, kara sprawiedliwa, bezkarność – definicje pojęć	63
2.1. Definicje kary	63
2.2. Pojęcie kary sprawiedliwej	72
2.3. Bezkarność – analiza pojęcia	77

CZĘŚĆ DRUGA

Sędziowie o karze, karaniu i bezkarności w badaniach socjologiczno-prawnych „Kultury penalne”

ROZDZIAŁ 3. Metodologia badań „Kultury penalne”	87
3.1. Teoretyczny kontekst integralnokulturowych badań kary	87

3.2. Przedmiot, cel i metoda badań socjologiczno-prawnych „Kultury pen- nalne”	95
3.3. Sędziowie – opis badanej populacji	99
ROZDZIAŁ 4. Opinie sędziów o karze, karaniu i bezkarności.	107
4.1. Funkcje kary w zakresie prewencji indywidualnej i generalnej	107
4.1.1. Funkcje kary w zakresie prewencji indywidualnej	107
4.1.2. Funkcje kary w zakresie prewencji generalnej	120
4.2. Cele kary kryminalnej	126
4.3. Czym jest kara?	132
4.4. Cechy i właściwości kary	135
4.4.1. Najważniejsze cechy kary	140
4.4.2. Najmniej ważne cechy kary	141
4.5. Dolegliwość kary dla osoby skazanej	142
4.6. Definicja kary według sędziów	146
4.7. Co sędziowie mówią o karze?	151
4.8. Czego sędziowie nie wiedzą, a chcieliby się dowiedzieć o karze	156
4.9. Wiedza polskich sędziów o systemach prawa	158
4.9.1. Sędziowie o systemach prawa różnych od polskiego	158
4.9.2. Który system prawa jest lepszy od polskiego?	160
4.10. Wartości chronione przez prawo	162
4.11. Czynniki brane pod uwagę przez sędziów przy ustalaniu kary	165
4.11.1. Wymiar kary a obserwowany wpływ kary na przestępców i przestępczość w kraju	166
4.11.2. Wymiar kary a kary wymierzane przez innych sędziów	167
4.11.3. Wymiar kary a ocena instancji odwoławczej	168
4.11.4. Wymiar kary a warunki osobiste sprawcy	169
4.11.5. Wymiar kary a warunki rodzinne sprawcy	170
4.11.6. Wymiar kary a warunki społeczno-zawodowe sprawcy	171
4.11.7. Wymiar kary a opinia publiczna	172
4.11.8. Wymiar kary a motywacje ideowe, religijne i polityczne sprawcy	173
4.11.9. Wymiar kary a odmienność etniczna, narodowa, kulturowa sprawcy	174
4.11.10. Wymiar kary a pozycja społeczna i majątkowa sprawcy	177
4.11.11. Wymiar kary a ubóstwo sprawcy, czyli jak sędziowie traktują ubogiego sprawcę	178
4.11.12. Wymiar kary a perspektywa resocjalizacji w zakładzie karnym	182
4.11.13. Co sędziowie wiedzą o typowych chorobach więźniów? ...	184
4.11.14. Wymiar kary a wiedza naukowa i autorytety zawodowe ...	185
4.12. Czynniki wpływające na łagodzenie lub zaostrzenie kary kryminalnej	188
4.12.1. Czynniki wpływające na łagodzenie kary kryminalnej	188
4.12.2. Czynniki wpływające na zaostrzenie kary kryminalnej	198
4.13. Czym kieruje się sędzia, wymierzając karę?	205
4.13.1. Najważniejsze i ważne czynniki dla wymiaru kary z katalogu sędziów	206
4.13.2. Mało ważne czynniki dla wymiaru kary z katalogu sędziów ..	208

4.13.3. Zupełnie nieważne czynniki dla wymiaru kary z katalogu sędziów	209
4.14. Opinie sędziów o zbyt surowym i zbyt łagodnym karaniu	211
4.14.1. Zbyt surowe karanie	211
4.14.2. Zbyt łagodne karanie	214
4.15. Bezkarność w opinii sędziów	215
4.16. Dolegliwość kar	216
4.16.1. Dolegliwość kary pozbawienia wolności	216
4.16.2. Dolegliwość kary ograniczenia wolności	221
4.16.3. Dolegliwość kary grzywny	226
4.17. Trudności związane z orzekaniem kary	232
4.18. Środki karne i ich stosowanie w opinii badanych sędziów	240
4.19. Alternatywne środki karne	243
4.20. Instytucja dobrowolnego poddania się karze w opinii sędziów	248
4.21. Nadzwyczajne złagodzenie kary lub zawieszenie wykonania wobec sprawców współpracujących z organami ścigania	252
4.22. Odbywanie kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym. Dozór elektroniczny	255
4.23. Mediacja w sprawach karnych	259
4.24. Zmiany wprowadzone do kar i systemu karania w ciągu ostatnich pięciu lat	267
4.25. Przekroczenie wymiaru kary	270
4.25.1. Przekroczenie najwyższego wymiaru kary	270
4.25.2. Zejście poniżej ustawowego minimum wymiaru kary	271
4.26. Kogo dotyczą i jakie są kary w Polsce?	278
4.27. Koncepcje penologiczne w praktyce zawodowej sędziów	281
4.28. Wiedza penologiczna przedstawicieli różnych zawodów i osób pełniących różne funkcje społeczne	283
4.29. Opinia sędziów o pracy zawodowego kuratora sądowego	287
4.30. Kary okrutne dawniej i współcześnie	288
4.31. Dzieła artystyczne o karze, karaniu i bezkarności	295
ROZDZIAŁ 5. Sędziowie	299
5.1. Cechy umysłu i charakteru sędziego	299
5.2. Kara sędziego dla samego siebie	310
5.3. Społeczne uwarunkowania zawodu sędziego	312
5.4. Trudne przypadki w karierze zawodowej sędziego	318
5.5. Praca zawodowa a życie prywatne	322
5.6. Aktywność publiczna i społeczna sędziów	324
Zakończenie	326
Aneks	330
Bibliografia	348
Indeks nazwisk	365
Spis tabel	370
Summary	372

Table of Contents

From the author	13
Preface (<i>Kazimierz Wojciech Frieske</i>)	15
Introduction	21

PART ONE

Punishment, punishing, and impunity in sociological and legal research in Poland

CHAPTER 1. An outline of the history of sociological and legal research on punishment, punishing, and impunity in Poland	29
1.1. On penology – the sociology of punishment. Legal and sociological research of Bronisław Wróblewski and Witold Świda	31
1.2. Adam Podgórecki’s empirical sociology of law	41
1.3. Judicial sentencing in the research of Tomasz Kaczmarek	50
1.4. Basic issues of penology in Leszek Lernell’s analyses	57
1.5. Culturally integrated penology by Jarosław Utrat-Milecki	59
CHAPTER 2. Punishment, just punishment, impunity – definitions of terms ..	63
2.1. The definitions of punishment	63
2.2. The concept of just punishment	72
2.3. Impunity – an analysis of the concept	77

PART TWO

Judges on punishment, punishing, and impunity in sociological and legal research “Penal cultures”

CHAPTER 3. The methodology of the research “Penal cultures”	87
3.1. The theoretical context of culturally integrated study on punishment	87

3.2.	The subject, aim and method of sociological and legal research “Penal cultures”	95
3.3.	Judges – description of the surveyed population	99
CHAPTER 4. Judges’ opinions on punishment, punishing, and impunity		107
4.1.	The functions of punishment as part of individual and general prevention	107
4.1.1.	The functions of punishment as part of individual prevention	107
4.1.2.	The functions of punishment as part of general prevention	120
4.2.	The aims of criminal punishment	126
4.3.	What is punishment?	132
4.4.	Features and properties of punishment	135
4.4.1.	The most important features of punishment	140
4.4.2.	The least important features of punishment	141
4.5.	Unpleasantness of punishment for a convicted person	142
4.6.	Definition of punishment according to judges	146
4.7.	What do judges say about punishment?	151
4.8.	What do judges not know and what would they like to know about punishment?	156
4.9.	Polish judges’ knowledge about legal systems	158
4.9.1.	Judges on legal systems different from Polish	158
4.9.2.	Which legal system is better than Polish?	160
4.10.	Values and rights protected by law	162
4.11.	Factors taken into account by the judges when sentencing	165
4.11.1.	The amount of punishment in relation to the observed impact of punishment on criminals and crime in Poland	166
4.11.2.	A judge’s sentencing in relation to sentencing by other judges	167
4.11.3.	Sentencing in relation to the assessment of an appeal instance	168
4.11.4.	Sentencing in relation to the personal conditions of the perpetrator	169
4.11.5.	Sentencing in relation to the family conditions of the perpetrator	170
4.11.6.	Sentencing in relation to the socio-occupational conditions of the perpetrator	171
4.11.7.	Sentencing in relation to public opinion	172
4.11.8.	Sentencing in relation to ideological, religious and political motives of the perpetrator	173
4.11.9.	Sentencing in relation to the perpetrator’s ethnic, national, and cultural diversity	174
4.11.10.	Sentencing in relation to the perpetrator’s social and financial status	177
4.11.11.	Sentencing in relation to the perpetrator’s poverty, i.e. how judges treat a poor perpetrator	178

4.11.12. Sentencing in relation to the prospects of rehabilitation in a penitentiary institution	182
4.11.13. What do the judges know about typical diseases of prisoners?	184
4.11.14. Sentencing in relation to scientific knowledge and professional authorities	185
4.12. The factors affecting the mitigation or aggravation of criminal punishment	188
4.12.1. The factors affecting the mitigation of criminal punishment	188
4.12.2. The factors affecting the aggravation of criminal punishment	198
4.13. What is the judge directed by when sentencing?	205
4.13.1. The most important and the important factors in punishing from the catalogue of judges	206
4.13.2. Less important factors in punishing in the catalogue of judges	208
4.13.3. Completely unimportant factors in punishing from the catalogue of judges	209
4.14. Opinions of judges about too severe and too lenient punishing	211
4.14.1. Excessively severe punishing	211
4.14.2. Excessively lenient punishing	214
4.15. Impunity in the opinion of judges	115
4.16. The unpleasantness of punishment	216
4.16.1. The unpleasantness of imprisonment	216
4.16.2. The unpleasantness of community service	221
4.16.3. The unpleasantness of fines	226
4.17. Difficulties related to sentencing	232
4.18. Penal measures and their application in the opinion of the judges surveyed	240
4.19. Alternative penal measures	243
4.20. The institution of voluntary submission to punishment in the opinion of judges	248
4.21. Extreme leniency or suspension of punishment against perpetrators cooperating with law enforcement agencies	252
4.22. Serving sentences outside of prison. Electronic surveillance	255
4.23. Mediation in criminal matters	259
4.24. Changes made to punishment and the system of punishing during the last five years	267
4.25. Excessive sentencing	270
4.25.1. Exceeding the maximum amount of punishment	270
4.25.2. Descent below the statutory punishment	271
4.26. Who is affected by and what are the types of punishment in Poland?	278
4.27. Penological concepts in the professional practice of judges	281
4.28. Penological knowledge of representatives of various professions and persons performing various social functions	283
4.29. Judges' opinions about the work of a probation officer	287
4.30. Past and present cruel types of punishment	288

4.31. Works of art on punishment, punishing, and impunity	295
CHAPTER 5. Judges	299
5.1. The judge's mind and character traits	299
5.2. The judge's punishment if imposed on himself or herself	310
5.3. The social circumstances of the judge's profession	312
5.4. Difficult cases in the professional career of a judge	318
5.5. Professional work and private life	322
5.6. Public and social activity of judges	324
Conclusion	326
Annex	330
Bibliography	348
Index of Names	365
List of Tables	370
Summary	372